

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної
та інформаційної політики

2 липня 2020 року

ПОТУРАЄВ М.Р. З вашого дозволу, я розпочинаю. Шановні колеги, доброго дня, я розпочинаю засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики. Кворум є.

Шановні колеги, порядок денний всім розданий. Я сподіваюсь, що всі з ним ознайомились, тому прошу підтримати і проголосувати. Хто за запропонований порядок денний? Хто за? Проти? Утримались? Немає. Дякую. Рішення прийнято одногосно.

Шановні колеги, перший пункт порядку денного – це розгляд проекту Закону про внесення змін до статті 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації" щодо зменшення строку оприлюднення проектів нормативно-правових актів, рішень органів місцевого самоврядування (реєстр. № 2228) народного депутата Микиші Дмитра Сергійовича.

Ми його вже розглядали, колеги. Я не бачу особливо про що тут сперечатись. Пан Микиша присутній. Я пропоную зараз швиденько, у вас є порівняльна таблиця на руках, пройтись по ньому.

Отже, поправка № 1 народного депутата Мінька врахована. Вибачте, є пропозиція врахувати поправку: у назві законопроекту слово "змін" замінити словом "зміни". Я вважаю, що це слухна поправка, тому пропоную її підтримати і врахувати. Хто за те, щоб підтримати поправку № 1 народного депутата Мінька, прошу голосувати. Прошу підтримати. Хто за? Проти? Утримався? Немає.

Поправка № 2 народного депутата Дирдіна. Пропонується знову-таки змінити назву законопроекту, але така зміна змінить сам предмет

регулювання законопроекту, тож відповідно до статті 116 вона не може бути підтримана. Пропонується її відхилити.

Отже, колеги, хто за те, щоб відхилити поправку № 2 народного депутата Дирдіна, прошу підтримати і проголосувати за відхилення. Хто за? Проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Поправка № 3 народного депутата Мінька. Я вам так більше скажу відразу, що насправді про це саме йдеться у поправках також народного депутата Кравчук, народного депутата Штепи, народного депутата Княжицького, народного депутата Батенка, так що тут фактично ми маємо дуже багато ідентичних абсолютно поправок. Поправка народного депутата Мінька була внесена раніше, тому я усіх авторів об'єднав би, звичайно, але ми просто цього не можемо зробити технічно.

Тому я пропоную підтримати поправку народного депутата Мінька, а також інші ідентичні поправки. Це ідеться, ми про це з вами говорили на комітеті вже докладно, це про те, щоб 10 днів у нас були визначені як 10 робочих днів, щоб там свята не псували всю картину. Тож прошу підтримати цю поправку і проголосувати. Хто за? Проти? Утримались?

Дякую. Рішення прийнято одногосно.

Далі. Поправка № 4. Теж народного депутата Мінька. Так, що тут у нас? А, ну тут, в принципі...

БАБЕНКО В.О. Це редакційно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це редакційно. Вона редакційна. Враховується. Там 20 робочих днів міняється на 10 календарних днів.

БАБЕНКО В.О. *(Без мікрофону, погано чути)* Це мається на увазі, що викласти...

ПОТУРАЄВ М.Р. Так-так. Я вже бачу. Всі втомилися, а я трохи поспішаю, вибачте.

Отже, пропонується 4 поправку врахувати редакційно. Хто за таку пропозицію, прошу голосувати. Хто за? Проти? Утримались?

Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

Значить, далі у нас поправка № 5. "Замінити 20 днів робочих на 15 робочих днів".

Ну, колеги, тут насправді колега В'ятрович теж пропонує те саме, що і депутат Мамка. І наскільки я бачу, що щонайменше у двох наших колег...

КРАВЧУК Є.М. Це вже всі враховані автоматично.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну я просто бачу, що вона стосується... *(Шум у залі)*
Я підтримую. Відхиляємо цю поправку.

Хто за те, щоб відхилити? Хто за? Проти? Утримався? Немає таких.
Дякую. Значить, рішення прийнято.

Поправки №№ 6, 7, 8, 9 - ми вже про це з вами говорили.

Поправка № 10 народного депутата Дирдіна - знову-таки, вона змінює предмет регулювання законопроекту, тому пропонується її відхилити. Хто за те, щоб відхилити? Проти? Утримались?

Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

Поправку народного депутата Батенка № 11 ми вже врахували, коли розглядали поправку № 3.

Поправка Миколи Леонідовича Княжицького № 12. Тут, Миколо Леонідовичу, є таке зауваження, що відповідно до статті 116 вона не може бути підтримана. Крім того, Верховна Рада прийняла рішення, що законопроекти про внесення змін до Кодексу України про адміністративні порушення мусять подаватися як окремі законопроекти. Тому я пропоную вашу поправку відхилити. Може, ви щось скажете?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, я поясню суть цієї поправки. Значить, поправкою пропонується збільшити відповідальність за неопрілюднення інформації, обов'язкове оприлюднення якої передбачене Законом "Про доступ до публічної інформації". Відповідно до чинної редакції, норми, в разі такого порушення на посадову особу накладається штраф в розмірі від 425 до 850 гривень, що є недостатньою мірою для забезпечення дотримання закону. Ідучи назустріч щодо зменшення строків оприлюднення (так як ми зробили до 10 днів), вважаємо, що посадові особи органів місцевого самоврядування мають розуміти необхідність дотримання строків і не нехтувати обов'язком. А для забезпечення пропонується збільшити відповідальність за неопрілюднення розміру від 1 700 до 3 400 гривень. Тобто мова йде про те, що дуже часто органи місцевого самоврядування взагалі не оприлюднюють ті акти, з якими має бути знайомим суспільство. Оскільки ми пішли їм назустріч і зменшили ці терміни, то щоб ми і збільшили відповідальність за неопрілюднення такої інформації

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Що скаже нам автор законопроекту?

МИКИША Д.С. Колеги, дякую за надане слово. Дивіться, ми в цьому законопроекті допомагаємо органам місцевого самоврядування не тільки в тому, що скорочуємо самі строки, ви повинні розуміти, що наразі орган місцевого самоврядування порушує закон. І якщо ми залишаємо 10 робочих днів, ми змушуємо орган місцевого самоврядування так само його порушувати. Частина перша статті 4-1 Закону України "Про дозвільну систему в сфері господарської діяльності" вказує, що строк видачі документів дозвільного характеру становить 10 робочих днів. Тобто протягом 10 робочих днів вони зобов'язані надати ці документи. А згідно

статті 15, якщо буде 10 робочих днів, ми ще не можемо, вони ще 10 днів робочих повинні висіти для оприлюднення. І тільки на 11-й має бути прийняте рішення. Тобто один з двох законів орган місцевого самоврядування порушує. Саме тому я пропонував не 10 робочих, а 10 календарних, щоб уникнути порушення і допомогти таким чином органам місцевого самоврядування не тільки більш ефективно надавати ті послуги, які необхідні для населення, а також не змушувати їх порушувати діюче законодавство.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дмитре Сергійовичу, ви ж бачите, що ми змінили "робочі" на "календарні" саме через те, щоб не підставляти органи місцевого самоврядування, коли свята. А свят у нас багато. Якщо б ми залишили "календарні", то вони точно були би постійно під загрозою того, що вони якраз порушують закон. Так вони викреслюють свята, у них більше часу просто.

МИКИША Д.С. Шановні колеги! Я розумію, про що мова. У мене тут дві тези. Перша, такі випадки будуть дуже і дуже рідко відбуватися, якщо й будуть. Це перше.

Друге. Я погоджуюсь, можу погодитись на те, щоб "робочі дні" залишились, але тоді зробити менше їх 10 днів. Хоча б 8 для того, щоб уникнути оцього дублювання, щоб орган місцевого самоврядування не порушував закон.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дмитре Сергійовичу, ну ми вважаємо, що це був розумний компроміс. Але я хотів би почути вашу думку з приводу пропозицій Миколи Леонідовича Княжицького щодо незначного все ж таки,

але підсилення відповідальності за невиконання. Я вважаю, що те, що пропонує Микола Леонідович, воно не є настільки принциповим і болючим, але все ж таки підвищує відповідальність за невиконання вимог закону. Що ви скажете?

МИКИША Д.С. Дивіться, дві тези також. Перша. Якраз ці порушення відбуваються тому, що 20 робочих днів були нереальним строком і орган місцевого самоврядування розумів, що він, не маючи змоги його виконати, порушить все одно. Тому це робилось.

Щодо того, чи ввести таку відповідальність. Я повністю підтримую, бо переконаний, що діяльність органу місцевого самоврядування повинна бути прозора, відкрита та доступна. І якщо орган місцевого самоврядування не надає або взагалі порушує строки, він повинен відповідати. І ця відповідальність повинна бути значна. Ми повинні прививати культуру спілкування та комунікації органу місцевого самоврядування як представницького органу громадян з самими громадянами.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я хочу сказати ще. Дмитре Сергійовичу! (*Шум у залі*) Шановні колеги! Я хочу сказати, що Дмитро Сергійович багато часу працював в органах самоврядування, тому це його проблеми, він володіє і хоче щось змінити. Якщо наш колега пропонує з "календарних" зробити "робочі" дні, так, ви проти цього?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми вже це проголосували. Ми обговорюємо, щоб підвищити відповідальність для представників органів місцевого самоврядування, якщо вони не виконують своїх обов'язків, тобто не знайомлять громадськість з тим, що вони повинні знайомити: від 1700 до 3400.

ПОТУРАЄВ М.Р. Автор - за?

МИКИША Д.С. Я не заперечую, якщо це додасться до цього законопроекту.

(Вимкнено мікрофони)

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Дмитре Сергійовичу, за хорошу роботу. Дякую, що до нас завітали.

МИКИША Д.С. Дякую вам. Гарного дня.

ПОТУРАЄВ М.Р. Отже, колеги, переходимо до пункту другого нашого порядку денного. Про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти (реєстр. № 2588). Автор його головний Ірина Мирославівна Констанкевич і інші народні депутати.

Ми вже розглядали його, тому зараз Ірина Мирославівна два слова буквально скаже і ми його, сподіваюсь, підтримаємо відразу.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановний пане голову, шановні члени комітету, я доповідала вже по цьому законопроекту, але хочу нагадати його суть: ідеться про музеї, які перебувають у складі вищих навчальних закладів України і, на жаль, вони не включені до структури університетів, а працівники даних музеїв не мають статусу наукових. Тому ми пропонуємо даним законопроектом внести зміни в два існуючих уже закони: перший – про вищу освіту, де змінити назву і ввести в структуру університетів музеї і статус наукового працівника додати, і другий закон – це про культуру, де

змінити, технічна правка, заклади вищої освіти, новий термін, який було впроваджено новим освітнім законодавством.

До другого читання надійшла одна правка – пропозиція від членів Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, в якій ідеться про те, щоб вхід до музеїв, які в структурах університетів, був безкоштовний. Я вважаю, що це цілком слухна, правильна і розумна пропозиція. Я би просила, щоб комітет підтримав таку пропозицію.

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановні колеги, хто за те, щоб підтримати даний законопроект з однією правкою, про яку зараз сказала Ірина Мирославівна? Хто за те, щоб підтримати цю правку? Хто за? Проти? Утримався? Немає.

Дякую. Рішення прийнято, правка врахована.

Хто за те, щоб підтримати законопроект? Хто за? Проти? Утримався?

Дякую. Рішення прийнято одногосно.

Пункт третій нашого порядку денного. Проект Закону про внесення змін до статті 8 Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" щодо підвищення розміру стипендії та щорічної допомоги (реєстр. № 2013, народний депутат Цимбалюк Михайло Михайлович та інші).

Доповідає наша колега Рябуха Тетяна Василівна. Будь ласка, Тетяно Василівно, вам слово.

РЯБУХА Т.В. Добрий день, шановні колеги! Я рада вітати всіх, хто долучився до нашого засідання сьогоднішнього комітету. Я рада всіх бачити. Мені приємно дуже, що ось так діти нас все ж таки об'єднали і сьогодні засідання нашого комітету відбувається за участю ось таких важливих для нашого комітету людей. Дякую. Ну міністру - це в першу чергу.

Нагадаю, що цим законопроектом пропонується збільшити розмір соціальної стипендії для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського

підклування, до 150 відсотків прожиткового мінімуму, а також збільшення посадового окладу дітям, які навчаються у військових навчальних закладах.

До законопроекту надійшло всього 35 правок від 8 народних депутатів. На підкомітеті вчора ми розглянули цей законопроект, таблицю з цими поправками, і пропонується рішенням підкомітету 18 поправок врахувати, 6 врахувати редакційно, 11 відхилити. Зокрема більшість поправок від народного депутата Мінька, вони мають суто технічний характер і по суті взагалі міняють структуру цього законопроекту.

Автор законопроекту М.Цимбалюк, він погоджується з рішенням нашого підкомітету і не буде наполягати на правках, які відхилено, зокрема його правки.

Також є 4 правки, які підготовлені комітетом, нашим комітетом, і вони враховані.

Ще раз нагадаю, що цим законопроектом ми доповнюємо норми ті, що діти, які навчаються у військових навчальних закладах, отримують посадовий оклад в такому ж розмірі, як і соціальна стипендія для дітей інших, що навчаються. Також цей законопроект, ми наголошуємо, що він вступає в дію з 1 січня 2021 року.

І ще один основний такий момент. Розмір соціальної стипендії залежить від прожиткового мінімуму відповідного віку (до 18 років дітей і після 18 років).

Тому, пане голову, є рішення підкомітету затвердити таблицю до другого читання і прийняти цей законопроект в цілому.

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановні колеги! Пане Юрію, ви у нас досвідчений парламентар, пан Микола. Колеги, ми можемо підтримати і проголосувати рішення підкомітету, щоб не йти по правках по кожній?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми повинні спочатку проголосувати за розгляд правок у вигляді голосування за всі озвучені правки головою підкомітету, за такий механізм, а потім за саме рішення. Тоді можемо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Тоді я пропоную зараз...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тобто, з вашого дозволу...

ПОТУРАЄВ М.Р. Звичайно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. ...щоб ви поставили на голосування, хто за те, щоб проголосувати за поправки, затвердивши рішення підкомітету, яке винесене на засідання комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Хто за те, щоб підтримати таке рішення комітету...
(Шум у залі) Ні-ні. Ми зразу голосуємо комітетом. Рішення, запропоноване народним депутатом Княжицьким Миколою Леонідовичем. (Шум у залі)

Хто за таку пропозицію? Хто за? Проти? Утрималися? Я вам дуже дякую, колеги. А тепер в цілому. А тепер я прошу підтримати і проголосувати законопроект № 2013. Хто за? Проти? Утримались? Таких немає. Дякую. Рішення прийнято одногосно.

Далі, колеги, в нас пункти 4 і 5, вони стосуються Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність (№ 3594), його подає Кабінет Міністрів, а також проект альтернативний, він має іншу назву, я зачитаю її: проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають

інвалідність, та сімей з дітьми (реєстр. № 3594-1). Королевська Наталія Юріївна та інші.

Я пропоную пункти 4 і 5 об'єднати і розглянути разом, а голосувати, звичайно, будемо окремо за кожен законопроект.

Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. А я хотів би запитати в авторів законопроекту, в чому принципова різниця між двома...

ПОТУРАЄВ М.Р. Зараз якраз почуємо, Павле Миколайовичу.

У нас по пункту четвертому доповідач Марина Володимирівна Лазебна, Міністр соціальної політики, співдоповідач – Тетяна Василівна Рябуха. Оскільки ми розглядаємо два законопроекти разом, то в нас буде ще один співдоповідач – це пан Юрій Павленко, наш колега, добрий товариш.

Пані Марино, будь ласка.

ЛАЗЕБНА М.В. Доброго дня, шановні народні депутати, доброго дня, шановні присутні. Перед тим, як представити ці два законопроекти, які є сьогодні в порядку денному, я хочу подякувати народним депутатам – це Юрію Олексійовичу Павленку і Тетяні Василівна Рябусі за те, що ми перед тим, як іти до вас, в принципі, власне, обговорили всі ті питання, всі ті проблеми, які є, яка була нагальна необхідність нам приймати ці зміни і, звичайно, ми бачимо конструктивну і підтримку, і допомогу Міністерства соціальної політики в тому, щоб ці законопроекти, власне, на виході стали кращими і більш дієвими та ефективними для нас, для України.

Нарешті, власне, законопроект 3594. Цим законопроектом ми пропонуємо внести зміни до статей: 256-3, це прийомні діти і 256-7, це вихованці дитячого будинку сімейного типу, з тим, щоб надати можливість особам з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які

мають інвалідність, я підкреслюю, які мають інвалідність, проживати та виховуватись у прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу до 23-річного віку, незалежно від того чи навчаються вони у закладах професійно-технічної освіти або в закладах вищої освіти.

Колеги, коли ми обговорювали цей законопроект, дуже справедливо депутати нам нагадали про те, що сьогодні, ви ж знаєте, що такі діти, вони тільки до 18 років виховуються в таких формах виховання, і нам справедливо було надане таке зауваження, чи ми не породжуємо, тобто яка система послуг, а що з цими дітьми, а яка їх соціалізація. І тому після нашої наради ми внесли в підкомітет Тетяни Василівни і до вас, до депутатів, ми звернулись з тим, якщо буде ваша ласка, ще доповнити з вашого дозволу нормою цей законопроект в тій частині, щоб він не виглядав таким одностороннім. І ми попросили, щоб була така правка, що на час перебування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з числа в прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу органи місцевої влади забезпечать організацію за місцем проживання таких осіб надання їм соціальних послуг. Це підтримане проживання, соціальна адаптація, денний догляд, соціальна реабілітація, медичні, реабілітаційні, інші послуги відповідно до законодавства. Для нас це важливо. Щоб не вийшло так, що ми дітей залишаємо в прийомних сім'ях і дитячих будинках сімейного типу і ніхто ними не займається. Ми хочемо, є Закон про соціальні послуги, набув він чинності з цього року, потрібно розвивати систему послуг для того, щоб діти набували соціалізації.

Я прошу вас підтримати цей законопроект.

РЯБУХА Т.В. Марино Володимирівно, дякую вам за представлення цього законопроекту. Звісно, під час обговорення цього законопроекту ми прийшли до висновку, що ми беремо за основу, якщо будуть надані пропозиції щодо врегулювання цього питання. Дійсно, до комітету надійшов

лист за вашим підписом щодо вашої пропозиції. Тому я пропоную врахувати пропозицію Міністерства соціальної політики і взяти за основу цей законопроект і до другого читання його доопрацювати. І відповідно альтернативний 3594-1, поданий Королевською і Павленком Юрієм Олексійовичем, відхилити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Юрію, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане голово! Шановні колеги! Шановна пані Міністр! Ну насамперед декілька загальних дозвольте сказати слів.

Перше. Я хотів би висловити, скажемо так, позитивні враження від того, що сьогодні Міністерство соціальної політики, до речі, вперше за останні 6 років визначило пріоритет захисту і забезпечення прав дитини як один із пріоритетів своєї діяльності. І це звучить сьогодні в риториці, і це є в тих нормативних документах, які ухвалюються міністерством. Це надзвичайно позитивний сигнал про те, що тема дітей і їх захисту, забезпечення, вона повертається в пріоритетність діяльності Кабінету Міністрів.

По-друге. Без сумніву, і це, власне, у нас була ця дискусія, на жаль, поки що за риторикою відстає дещо якість підготовлених документів. Хоча, скажу відверто, у нас відбулося декілька таких достатньо серйозних робочих нарад з Міністром соціальної політики, власне, з колективом Міністерства соціальної політики, скажу, що це в моїй депутатській діяльності за останні 6 років була не просто дискусія загалом про процедури, а була дискусія по суті і була дискусія з точки зору якості відповідних законопроектів. Це теж позитивний момент у можливій подальшій співпраці. Я дякую, що міністр знайшла час і сьогодні бере участь в представленні законопроектів, цього теж давно не було.

Ще один важливий момент. Користуючись нагодою, звертаю увагу, власне, міністра і міністерства. Є дві постанови, які ухвалені з ініціативи комітету, це 3414, ми всі є авторами цієї постанови, 17 січня ухвалена, і друга - 2672.

По 3414 вже зараз надходять звіти, бо там перший звітний період півроку після їх ухвалення. Починаємо їх аналізувати, поки що мало є що аналізувати, і в нас навіть в роботі комітету є контрольна дата, там півроку десь, червень, липень, я вже не пам'ятаю, точно дати. Тому я пропонував би навіть сьогодні, користуючись нагодою спілкування з міністром, її дещо відтермінувати туди, на вересень, з тим аби ми змогли достатньо предметно попрацювати по кожному із пунктів постанов, бо поки що звіти, які надходять, вони дуже загальні, вони не по суті, а такі от. Поки що немає що аналізувати, але там є серйозні завдання, по яких треба попрацювати і, власне, вже таку підсумкову нараду проводити не в червні-липні, як ми планували в плані роботи комітету, а враховуючи обставини, які є сьогодні з карантинном та іншими, внести навіть зміни сьогоднішнім рішенням в наш календарний план і звіт перенести туди, на осінь.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Юрію, тоді з вашого дозволу, в "Різному" розглянемо. Таке рішення відразу приймемо, якщо у вас є пропозиція.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Можливо, Віталій.

БАБЕНКО В.О. *(Без мікрофону, не чути)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте внесемо зміни.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Міністра вже не буде, але за участі міністра я хотів би, щоб вона знала, що таким чином комітет іде назустріч міністерству з тим,

аби у вас було достатньо часу от якраз посилити якість в запропонованих і звітах, і рішеннях, які сьогодні готуються міністерством.

По суті даного законопроекту, насправді він мені не дуже подобається і, власне, альтернативний вносився в першу чергу для того, щоб актуалізувати цю тему, бо на складне питання пропонується надзвичайно проста, але не результативна відповідь, тобто якщо сьогодні дитина перебуває до 18 років і ми її випускаємо у 18 років в нікуди, то ми, не знайшовши відповідь, куди ми відпускаємо дитину, ми просто збільшуємо термін до 23 років - і все, і відповіді знову ж таки, що з цією вже більш дорослою людиною в 23 роки теж немає.

Друге. Якщо ми говоримо про дитячі будинки сімейного типу, на жаль, є негативний досвід, от ми його обговорювали, як приклад, Румунія. В Румунії, коли вони пішли цим же шляхом – продовжили перебування старших дітей разом з меншими дітьми, а це діти з особливим потребами, з інвалідністю, і часто з особливостями розумового розвитку, і це призводило до численних трагедій в таких сім'ях. Це і зґвалтування, і побиття, і вбивства, бо ми розуміємо, що це доросла вже людина, доросла людина, яка живе разом з маленькими дітьми.

Саме тому ми, власне, і дискутували цю тему. Я розумію, що тут треба робити цей крок перший, починати цю проблему вирішувати. Тому я, скажемо так, не з великим відчуттям реалізації, але підтримую, скажемо, цей законопроект в першому читанні, але в нас є домовленість, власне, з міністерством, що ми таким простим способом цю відповідь не формуємо, а далі працюємо над технологією, куди ж, а, можливо, ми в процесі ще і дійдемо, що і в 18 років ми знайдемо, куди далі цій дитині йти з точки зору вже реалізації в дорослому житті з усіма проблемами її, скажемо, розвитку, які в неї є, але при цьому залишаючи за нею патронат, захист і підтримку з боку держави.

Дякую за увагу. Тому я підтримую пропозицію підкомітету. Власне, вважаю, що необхідно врахувати зауваження, з зауваженнями, скажемо, доповненнями, пропозиціями, які прозвучали від міністра, але знову ж таки із задачею нам всім по цій темі далі ґрунтовно попрацювати з точки зору пошуку ефективного рішення майбутнього цих дітей.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександрє Сталіноленовичу, будь ласка.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, справа в тому, що я якраз 15 років займався будинками сімейного типу на Київщині, в нас було 3600 дітей, які були сиротами. Я скажу вам так, що якраз головне завдання будинку сімейного типу зробити так, щоб дитина адаптувалась в сім'ю, і якщо ви кажете, що в Румунії вони пішли по цьому шляху, що продовжили термін проживання в сім'ї і потім почались там зґвалтування і все інше, то вони не виконали головне своє завдання – не адаптували дитину до сім'ї.

Значить, практично всі сім'ї проживають у нас в селах. В Києві, я не знаю, скільки там будинків сімейного типу, не вивчав це питання, у нас сільська місцевість на Київщині, не тільки там в Борисполі, в місті, ні, практично у всіх селах. Так от, що я вам хочу сказати, що дійсно вони потім поступають, десь живуть, працюють, потім повертаються всі до своєї сім'ї, вони всі практично там вже вважають цих дітей своїми братами, сестрами, тих людей, хто їх виховує, називають батьками багато хто, і вони виділяють їм якийсь куточок, де вони приїжджають і живуть, а вже це все за рахунок самих батьків, держава взагалі вже не допомагає. Тому це дуже потрібно, це правильно.

Друге питання. Я вважаю, що головне, от ви кажете, куди їх потім випускати, ми повинні відповідь дати, то ми повинні головну відповідь дати, хто їм надасть житло. От якщо ми утримуємо на цю дитину близько 30-40

тисяч гривень на рік, помножимо на 5 років, з 18 до 23, то це там близько 200 тисяч гривень. Для того, щоб в селі купити житло, треба 250 тисяч гривень на Київщині, не знаю, на Кіровоградщині може ще й менше.

Тому я би готував цей закон з таким посилом, що, знаєте, може і не треба залишати її в родині, якщо ти даси 250 тисяч гривень виключно на купівлю житла. От якщо до нас звертається будинок сімейного типу і просить допомогти, дитина там 20, 22 роки, стати на чергу, дати можливість отримати житло, то це головне, що їх зараз турбує. Тому я вважаю, що треба було б зробити ці розрахунки, зробити зміни до бюджету і кожній дитині, яка пройшла будинок сімейного типу, дати виключно на купівлю житла в сільській місцевості по 200-250 тисяч гривень. І я вам скажу, воно буде дуже нормально працювати, будуть жити біля своїх батьків і будуть там далі вже допомагати один одному.

ПАВЛЕНКО Ю.О. В даному випадку цей законопроект стосується дітей з інвалідністю, таких дітей в цьому році, наприклад, випускається 26.

ЛАЗЕБНА М.В. 23. А в наступному буде 29.

ПАВЛЕНКО Ю.О. 23 дитини. Тобто ми розуміємо, що цей закон стосується 23 дітей в цьому році, 29 - в наступному році. Це не щодо всіх. Це виключно дітей з інвалідністю. Я тому про особливості й говорив, зокрема румунського досвіду. Так, Олександр Сталіноленовичу, а ваші заслуги в створенні ДБСТ у Київській області, вони видатні. Це дійсно.

Тому я пропоную от зараз підтримати пропозицію підкомітету, але от знайти це рішення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. В мене запитання до пані міністерки. От ви кажете, що пропонуєте збільшити термін перебування дітей з інвалідністю саме в установах. А де ви будете розміщувати дітей, коли ви закриєте всі спецшколи-інтернати для дітей з важкими нозологіями? Де ви їх будете утримувати? Були проведені комітетські слухання Комітетом освіти і були підтримані всі пропозиції щодо недопустимості закриття спеціальних шкіл для дітей саме з важкими нозологіями. Це з порушенням зору, слуху, розумовий розвиток і ДЦП. Я зараз вам хочу ще сказати, що я подав запит на Прем'єр-міністра України та на вас, який підписали 77 народних депутатів України, щодо внесення змін до Розпорядження Кабінету Міністрів та в Національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017 - 2026 роки та План заходів з реалізації першого етапу.

Стратегія передбачає припинення до 2026 року всіх інституційних установ, в яких проживає понад 15 вихованців. А це означає, що її прийняття закриє для дітей з тяжкими нозологіями (зір, слух, розумовий розвиток, ДЦП) можливість належно соціалізуватися. Не всіх дітей на даному етапі ми можемо впровадити в інклюзію. Перехід від соціальної до інклюзивної освіти повинен бути поступовим. Я наполягаю на неприпустимості закриття спеціальних шкіл для дітей з порушенням зору, слуху, навчально-реабілітаційних центрів для дітей зі складними комбінованими порушеннями.

ЛАЗЕБНА М.В. Дякую, шановний народний депутат. Я хочу сказати, що ви зараз торкнули трошки інше питання - питання реформи з деінституціалізації. Мінсоцполітики є одним із кураторів цієї реформи. Але повірте, у нас немає такої мети - закрити всі інтернати, поміняти вивіски або там взагалі кинути дітей сам на сам. Це реформа, ви правильно назвали, що її крайній строк, який передбачений нормативними актами, це 2026 рік. Але

для того, щоб це нам зробити, це таке, знаєте, спільне домашнє завдання, це треба розвивати систему послуг, це треба дивитися, хто ці діти. Якщо це батьківські діти, які сьогодні перебувають в інтернатах, то у нас є законопроект, який ми будемо розглядати у вас у комітеті, він об'ємний, там буде робоча група створена, тому що там складне питання і ми будемо дискутувати разом з вами.

І повірте мені, це не так, як ви говорите, що просто взяти і закрити. Я була на Комітеті з питань освіти і ходила до народних депутатів, де розглядалося питання закриття санаторних шкіл, яке мало б відбутися з липня цього року. І вже ми бачили, яке це резонансне питання, але з точки зору, що за нього хто воює? За нього воюють керівники інтернатів...

СУШКО П.М. Я попрошу, давайте не санаторні школи, а саме діти з важкими нозологіями. Я це питання порушив.

ЛАЗЕБНА М.В. Дивіться, якщо говорити про рецепт цього питання, то це реабілітація і це інклюзивні класи для таких дітей...

СУШКО П.М. Я поясню. Ви торкнули питання, законопроект передбачає перебування в закладах, продовження терміну. Де ви будете їх розміщувати, цих дітей?

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, це трохи зараз не входить в коло тих питань, які ми зараз розглядаємо.

СУШКО П.М. Ні, зараз прийшла пані міністр на комітет.

ЛАЗЕБНА М.В. Я до вас ще прийду, бо там буде законопроект, який саме і стосується реформи...

СУШКО П.М. Я хочу, щоб ви пояснили свою особисту позицію стосовно питання шкіл-інтернатів.

ЛАЗЕБНА М.В. Дивіться, по-перше, для таких дітей спеціальні школи-інтернати, є малі групові будинки (МГБ). Це також передбачено для таких дітей. Це цілий комплекс, от я вам зараз все не перелічу, але повірте, це питання не однієї відповіді.

СУШКО П.М. Тому я і пропоную внести зміни, щоб призупинити саме для цих важких нозологій, призупинити. Ви розумієте, що коли стоїть термін 2026 рік, вже іде закриття поступове, вже багато спеціальних шкіл позакривались, які розвивались більше 100 років.

РЯБУХА Т.В. Павле Миколайовичу, я перепрошую, це не тема цього законопроекту. Нам потрібно зараз прийняти рішення по законопроекту 3594, тим самим хочу наголосити на тому, що поданий також урядовий законопроект, де саме буде іти мова про дітей-інвалідів, зокрема зараз питання стосується дітей-сиріт.

Я розумію, що це болюче питання. Я підписала разом з вами всі звернення і до Прем'єр-міністра, і до Міністра соціальної політики, повірте, воно болить так само як і у Марини Володимирівни....

СУШКО П.М. Я не бачу, що болить, розумієте. Якщо я зараз не почую...

РЯБУХА Т.В. Але я прошу зараз розглянути питання по порядку денному, а потім доповнити наш порядок денний в "Різному" вашим запитанням. Дякую.

СУШКО П.М. Я зараз поясню свою позицію.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, ми зараз не зможемо прийняти рішення з цього приводу.

СУШКО П.М. Вам важливий мій голос чи ні?

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, для мене важливий голос, але ми не зможемо зараз прийняти рішення. Ви зараз хочете отримати відповідь від міністра на питання, до якого вона не готувалась вочевидь. Вона не може зараз.... *(Шум у залі)* Добре, пане Юрію, я дуже вдячний, але у нас в порядку денному інші питання.

СУШКО П.М. Дивіться, законопроект стосується цих спеціальних шкіл чи ні?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні.

ЛАЗЕБНА М.В. Ось цей законопроект, його № 3587, те, що ви говорите. Я готова з вами попрацювати і розповісти, що тут закладено і що потрібно ще робити.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Якщо дозволите, пане голово?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дійсно, є законопроект 3587. Чесно кажучи, я його навіть ініціював, щоб ми його і сьогодні розглянули. Немає його в порядку

денному, тому що ми стосовно цього законопроекту, він якраз стосується деінституціалізації і тих урядових пропозицій, які направлені сьогодні у Верховну Раду, і з якими ми концептуально і по суті не можемо погодитись. І головне, що позавчора на такій робочій групі разом з міністром ми дійшли до такої спільної згоди і розуміння, що сама концепція і цей закон потребує серйозного доопрацювання.

Тому, власне, я пропоную, у зв'язку з тим, що Павло Миколайович вже підняв цю тему, от в "Різному" ухвалити рішення стосовно закону 3587, взяти його до розгляду в комітет, створити робочу групу, залучити туди, крім зацікавлених депутатів комітету, також експертів і представників інших суміжних комітетів, і почати над ним роботу, не відтягуючи до наступного засідання комітету.

СУШКО П.М. Приймається. Але це стосується все ж таки, тому що дивіться, наприклад, Харківська школа імені Короленка - спеціальний заклад-інтернат, де проживає один, я знаю, вихованець сирота. От що з ним буде? Він зараз закінчує 11 клас.

(Загальна дискусія)

ЛАЗЕБНА М.В. Ми зараз говоримо про сімейні форми виховання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Не про ці заклади.

БОБЛЯХ А.Р. Павле Миколайовичу, я наголошую на тому, що буде робоча група, насправді цей законопроект буде розглядатись, і повірте, це питання повз вас точно не пройде, тому що ми і вас будемо запрошувати, і я думаю, що більшість членів комітету будуть.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Кулеба ще хотів два слова сказати і будемо на цьому завершувати обговорення.

КУЛЕБА М.М. Дякую дуже, дякую за таку дискусію і такі виступи. Павле Миколайовичу, я вас запрошую до Офісу Президента, якщо ви знайдете час, але це розмова на декілька годин, 4-5 годин знайдіть. Я готовий присвятити саме тому, щоб розповісти вам, починаючи з історії цього процесу і взагалі відповідно до деінституціалізації, що має відбутись з такими школами, в тому числі й міжнародний досвід, що ми плануємо для таких дітей зробити на державному рівні. Це дуже важливо.

Але я просив би і вас, і шановних народних депутатів, які тут присутні, будь ласка, я запрошую, ми зустрічались. Якщо є бажання, будь ласка, тому що це розмова не п'яти хвилин. Якщо дійсно хтось переймається долею дітей і хоче відповідно прийняти ті законодавчі акти і ті нормативні акти, які будуть слугувати тому, що дитина не буде роками жити в інтернаті, незалежно, з інвалідністю, без інвалідності, а потім виходити в нікуди, то, будь ласка, запрошую і будемо дискутувати і вирішувати ці питання.

Але стосовно того, що ви говорите, я б дуже вас просив, тому що сьогодні піднімається певна дискусія, не дуже добра, стосовно того, що давайте не тільки залишимо цю систему, а ще її удосконалимо. Ви не знайдете в світі жодної країни цивілізованої, яка посилила інтернатне виховання дітей, жодної. Росія, Білорусь, можливо, Казахстан.

СУШКО П.М. Це маніпуляція зараз з вашого боку.

КУЛЕБА М.М. Доведіть цю маніпуляцію. Я вам можу довести свої слова на основі аналізу, розумієте. Я можу вам довести, тому що у всіх цих країнах я був протягом останніх 20 років і на свої очі бачив, як ця реформа відбувалась і що сьогодні відбувається. Тому можемо подискутувати.

СУШКО П.М. Я тільки останнє скажу, що ви кажете, що 4-5 годин присвятити і прийти до вас, а я кажу, що я присвятив своє життя цьому.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я вважаю, що Павло Миколайович візьме участь у всіх запропонованих робочих групах і зустрічах, тому що ми знаємо, що Павло Миколайович цим цікавиться не з теоретичних позицій, а суто з практичних, тому що він займається такими дітьми.

КУЛЕБА М.М. Я сліdkую за вашою активністю.

РЯБУХА Т.В. Пане голово, я пропоную поставити питання....

(Шум у залі)

КАЧНИЙ О.С. Скажіть, будь ласка, от ви ж працюєте з Президентом напряду, я так розумію, ви Уповноважений Президента.

КУЛЕБА М.М. Так.

КАЧНИЙ О.С. От зараз в нас така дискусія, ви сказали, дискусія, так, вона є дискусія. От в плані того, ми почули як керівниця профільного комітету сказала, що треба стерилізувати людей, у яких мало грошей. Скажіть, будь ласка, а ви з Президентом про це питання спілкувались?

КУЛЕБА М.М. Особисто про це питання тут немає чого спілкуватися, тому що ця представниця депутатського корпусу виражала свою думку, спираючись на досвід інших країн, який, до речі, такого досвіду не було. Тому це питання більше до неї. Якщо ці думки вона буде намагатися втілити

в законодавче поле, отоді будемо досить серйозно розмовляти. Поки що немає про що розмовляти. Це просто думки травня місяця пані стосовно її роздумів про систему.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, дякуємо, переходимо до голосування.

КУЛЕБА М.М. Єдине, що хотів сказати, останнє. Юрію Олексійовичу, дякую за вашу підтримку, але просив би вас не відмовлятися від оцієї ініціативи стосовно державної допомоги сім'ям з дітьми, які були в цьому альтернативному законопроекті, тому що це дуже важливо для того, щоб дитина не стала сиротою. Але це розгляд дійсно іншого законопроекту.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я вважаю, що ми тут почули достатньо, щоб зрозуміти, що буде ще доопрацьований цей текст.

Колеги, я пропоную підтримати законопроект № 3594 за основу з урахуванням пропозицій Міністерства соціальної політики.

Хто за таку пропозицію, прошу голосувати. Хто за? Проти? Утримались? Немає. Дякую. Рішення прийнято.

Таким чином пропоную наступне рішення. Це відхилити альтернативний законопроект № 3594-1. Хто за те, щоб відхилити? Хто проти? Утримались? Утримався пан Микола Княжицький. Дякую. Рішення прийнято.

Далі, колеги, така сама точно ситуація, всі вже сказали те, що наболіло на душі. Пункти 6 і 7. Це у нас проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо захисту житлових дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, реєстраційний № 3577, вноситься Кабінетом Міністрів. Значить, у нас там буде доповідач Марина Володимирівна Лазебна. І співдоповідач Тетяна Василівна Рябуха.

І 7-й - це альтернативний такий самий закон, з такою самою, вибачте, трохи з іншою назвою - проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту житлових та інших прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа та прав дітей, які постраждали від домашнього насильства, № 3577-1, Королевська Наталія Юріївна та інші народні депутати. Там у нас доповідач Павленко Юрій Олексійович.

Я пропоную той самий порядок: спочатку пані Марина, потім пані Тетяна, потім пан Юрій, якщо немає зауважень.

Будь ласка.

ЛАЗЕБНА М.В. Дякую. Колеги, знаєте, мені як представнику влади сумно казати про те, що сьогодні насправді діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, належним чином не забезпечуються житлом. Це їхнє право, але є у нас така проблема. Якщо в цифрах вам сказати, то якщо на 01.01.2019 року дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, після досягнення ними 23-річного віку, це тобто ті, які перебували на квартирному обліку, було 28 тисяч, ну там трошки більше, я просто буду округлювати, то на 01.01 у нас уже їх 30. Тобто на 2 тисячі щороку ми маємо збільшення таких дітей.

Що ми пропонуємо цим законопроектом? Власне, тут є 5 таких пропозицій. Перше, ми пропонуємо надати право осіб з числа сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, після досягнення ними 23 років, це ключове, на позачергове отримання житлового приміщення за умови їх перебування в установленому порядку на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов. Тобто на момент досягнення такими особами 23-річного віку. Не так, як сьогодні: 23 роки приходить і діти не забезпечені і їм ніхто вже нічого не обіцяє. Ми кажемо про те, що 23 роки відбувається,

дитині стає такий вік, вона далі потребує і має від держави отримати належне.

Друга наша пропозиція. Ми хочемо надати право також дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, після досягнення ними 23 років, це така наша, можливо, опція нова, за їх бажанням отримати грошову компенсацію за належне їм для отримання житлове приміщення як альтернативний шлях реалізації права осіб окресленої категорії на отримання житла.

Третя пропозиція. Ми хочемо цим же дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, після досягнення ними 23 років надати право на позачергове отримання житла із житлового фонду соціального призначення та забезпечення їх соціальним житлом.

Четверта наша пропозиція. Ми хочемо врегулювати питання взяття на облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов та дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, місцем походження яких є населені пункти тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономна Республіка Крим і місто Севастополь, зокрема тих, хто виїхав з окупованої території до 2014 року та не є внутрішньо переміщеною особою.

І п'ята для нас важлива теж пропозиція в цьому законопроекті. Ми пропонуємо не враховувати під час визначення середньомісячного сукупного доходу дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа соціальну стипендію, пенсію у зв'язку з втратою годувальника та аліменти на утримання дитини. Тобто все, що діти у нас отримують, щоб це все не враховувалось в сукупний місячний дохід, оскільки на сьогодні це є перешкодою для виникнення у таких дітей та осіб права бути взятими на соціальний квартирний облік.

Власне ось такі наші пропозиції. І ми просимо вас підтримати наш законопроект.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Пані Тетяно.

РЯБУХА Т.В. Так, знову ж таки, повторю, що під час зустрічі в Міністерстві соціальної політики ми теж обговорювали ці два законопроекти - 3577 і 3577-1 (альтернативний), тому ми підтримуємо, в принципі, дійшли висновку того, що ми підтримуємо урядовий законопроект 3577, але також врахуємо деякі позиції із альтернативного законопроекту. Зокрема це забезпечити можливість взяття на житловий облік дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, які не перебувають на обліку внутрішньо переміщених осіб, але мають місце походження не тільки з тимчасово окупованих територій, але й із населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення. Це перший пункт.

І другий. Розширити категорію дітей, позбавлених батьківського піклування, дітьми, які постраждали від домашнього насильства, та до обох батьків яких або єдиного з них рішенням суду застосовано обмежувальний припис.

Ну це щодо того обговорення, яке ми вели. Тому я пропоную взяти за основу з урахуванням пропозицій нашого комітету і позиції, взяті з альтернативного законопроекту.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Юрій, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане голово! Шановні колеги! Пані Міністр! В даному випадку підтримую рішення підкомітету взяти за основу власне урядовий законопроект. Це, до речі, із пакету ухвалених 1 червня законопроектів урядом, 8 законопроектів було ухвалено, і внесених до Верховної Ради, це, в принципі, єдиний з 8 законопроектів, до якого в мене

зокрема не було зауважень. Єдине, от ми пішли шляхом разом з авторами з тим, аби дещо доповнити цей законопроект. І я дякую, що і міністерство, власне, і колеги погодились щодо низки пунктів нашого законопроекту, які можна вирішити, виходячи із сьогоденішньої ситуації в країні.

Тому пропоную ухвалити взяти за основу в першому читанні з урахуванням окремих пропозицій альтернативного, власне, мого законопроекту.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Отже, колеги...

Будь ласка.

КУЛЕБА М.М. У мене є запитання просто до розробників от стосовно дітей, які розташовані на лінії зіткнення. Пане, Юрію! Оскільки запроваджена субвенція дає сьогодні можливість компенсації, а відповідно органи державної влади там здійснюють на контрольованих територіях свою діяльність, і дитина може спокійно стати на чергу, і це не значить, що дитина отримає саме в цьому населеному пункті, можливо, який небезпечний сьогодні для дитини, це житло. Вона зможе обрати це житло, тому то ми й маємо сьогодні цю субвенцію на всій території України. В мене питання: навіщо тоді ми вносимо саме цю категорію дітей, якщо в них з'являється можливість по суті не їхати вже на іншу територію, щоб їх поставили там на квартирну чергу, так як це було раніше, для того щоб саме там мати можливість отримати житло, а обрати собі житло в будь-якій області, в будь-якому населеному пункті?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Миколо Миколайовичу, це в мене до вас є запитання: що вами як Уповноваженим з прав дитини зроблено з точки зору захисту дітей, які постраждали від військових дій і збройних конфліктів? Це

по-перше. Я зараз не чекаю відповіді. Якщо у вас є застереження, зауваження, ви запрошені завжди на роботу в підкомітет, будь ласка, приходьте, і ми там дискутуємо. А тут не треба показувати свої знання. Тут ви відповідаєте, а не ставите запитання.

Дякую.

КУЛЕБА М.М. Юрію Олексійовичу, я нічого не показую. Просто я стосовно доцільності. А стосовно цих дітей я скажу, що компенсація - це була якраз моя ініціатива. Ну щоб ви просто знали.

РЯБУХА Т.В. Миколо Миколайовичу, ну ми приймаємо за основу. У нас буде ще час його доопрацювати, у нас є засідання теж підкомітету, на яке дійсно запрошуються усі представники Уповноважених - і Аксана Анатоліївна Філіпішина, і всі, тому, будь ласка, долучайтеся до дискусії. І всі пропозиції - так от як у нас відбулося засідання в міністерстві, я думаю, що це такі дієві зустрічі, результативні, і сьогодні ми бачимо, в принципі, чому і зібралась така родина.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, оскільки, я так розумію, всі висловились, на цьому можна вважати обговорення завершеним. Ну, пані Ірино, якщо дуже потрібно...

Пані Аксано, будь ласка.

ФЛІПШИНА А.А. Дякую, шановні народні депутати. Кожного разу присутня дуже тихо на засіданнях вашого комітету, є представницею Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. І на превеликий жаль, учора не змогла бути присутньою на засіданні підкомітету, тому що брала участь у засіданні Комітету з питань молодіжної політики і спорту. І власне кажучи, хотіла б попросити народних депутатів з тим, щоб відбулося

дуже ретельне обговорення тих пропозицій альтернативного законопроекту, які підкомітет вирішив узяти, тому що мова про обмежувальний припис є надзвичайно тривожною, оскільки за рішенням суду людина може, цей припис призначається від одного місяця до півроку, а статус дитини-сироти і дитини, позбавленої батьківського піклування, надається впродовж двох місяців з моменту, коли стало відомо. Тому поки нададуть статус, вже батьки будуть, перепрошую, на волі, і це тимчасовий такий засіб застосування до людини, яка вчинила домашнє насильство.

Тому дуже прошу, щоб ми були залучені до обговорення цього законопроекту до другого читання.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я бачу, що автори повністю згодні з цим.

Отже, колеги, з вашого дозволу, я тоді ставлю на голосування питання про підтримку закону № 3577 з пропозиціями від авторів альтернативного законопроекту. Я правильно формулюю? З врахуванням окремих позицій з альтернативного законопроекту.

Отже, хто за таке рішення, прошу підтримати і проголосувати. Проти? Утримались? Немає. Дякую дуже. Одноголосна підтримка.

Шановні колеги, нам треба відхилити альтернативний законопроект № 3577-1. Хто за те, щоб відхилити альтернативний законопроект? Хто за? Проти? Утримались? Двоє утримались. Дякую. Рішення прийнято.

Пункт восьмий. Це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про туризм" щодо розширення кола суб'єктів надання готельних послуг (реєстр. № 2673), автор наш колега по фракції "Слуга народу" народний депутат Фріс Ігор Павлович.

Але доповідати буде Нальотов Дмитро Олександрович. Він повністю в курсі справи цієї.

НАЛЬОТОВ Д.О. Так, Ігор Павлович Фріс з особистих причин не зміг відвідати сьогодні засідання і попросив мене провести цей закон.

У 2010 році до цього закону було внесено зміни, а саме: введення поняття "готель", "готельна послуга" та "аналогічні засоби розміщення" та наведено їх тлумачення. Так, визначення вказаних термінів наводиться через поняття підприємства, тобто і "готель", і "аналогічний засіб розміщення" є підприємством, що залишає поза увагою такого учасника господарських відносин, як фізична особа-підприємець, який є представником малого та середнього бізнесу. Таким чином, проектом пропонується замінити поняття "підприємство" на "суб'єкт господарювання", яке є ширшим і включає в себе всіх учасників господарських відносин.

Розширення кола суб'єктів надання готельних послуг за рахунок такої термінології дозволить їм у повній мірі реалізовувати свою господарську правосуб'єктність у сфері надання послуг з тимчасового розміщення та тимчасового проживання. Я підтримую цю ініціативу і пропоную прийняти за основу цей законопроект.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги! Зауважень немає? Дякую.

Прошу підтримати за основу проект Закону, реєстраційний № 2673.

Хто за? Проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято одногolosно.

В "Різному", пане Юрію, давайте відразу розглянемо вашу пропозицію.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так, я пропоную пані Міністру дати слово, щоб вона представила цей законопроект, а Тетяна Василівна і я - ми представимо тоді нашу пропозицію, що з ним робити, раз уже дякуючи Павлу Миколайовичу ми до нього сьогодні підійшли.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ЛАЗЕБНА М.В. Шановні народні депутати! Власне, ви є комітетом, який головним є під час розгляду законопроекту 3587. Він називається "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей". Я не знаю, чи потрібно мені детально вам розповідати, але власне цим законопроектом ми вносимо зміни до 15 законодавчих актів.

Цей законопроект є складним, тому що він з життя, він з життя наших дітей. І я вам хочу більше сказати, навіть до цього законопроекту нас підштовхнула, можливо, я скажу так критично, але та ситуація, яка відбулася, коли було оголошено карантин, обмежувальні заходи. Ви пам'ятаєте, коли 42 тисячі дітей, 90 відсотків з яких були батьківські діти, були повернуті з інтернатних закладів без попередження родин, розвезені без оцінки можливостей сім'ї - що там є, що є їсти, є де жити. І власне, це також тут відображено, те, що ми хотіли б посилити відповідальне батьківство.

Я розумію, оскільки цей законопроект складний, в 15 законів вносяться зміни, в кодекси вносяться зміни, тому ми підтримуємо пропозицію зробити робочу групу, детально опрацювати цей законопроект з тим, щоб він був більш якісним. Тому я підтримую, і ми готові до співпраці і працювати за тим режимом і тим порядком денним, який скажуть народні депутати.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Марино.

Пані Тетяно.

РЯБУХА Т.В. Так, знову ж таки, обговоривши ці всі питання, вони дуже важкі, і інституціалізація, і деінституціалізація, і потребують дуже виважених рішень, тим паче, що вносяться зміни до багатьох законопроектів, колеги наші теж і Павло Миколайович запрошуються до групи робочої, яка сьогодні буде створена з опрацювання цих законопроектів 3587 і 3587-1.

Тому, будь ласка, рішення створити робочу групу щодо опрацювання проектів законів, які тільки що оголосила Марина Володимирівна.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайович, а потім пан Юрій, а потім я попрошу вас ще додати і сформулювати відразу рішення, яке ми зможемо проголосувати.

СУШКО П.М. В Комітеті з освіти і науки були комітетські слухання і там запрошувались представники різних сфер і також батьки дітей з важкими нозологіями. Наприклад, на вашу думку, скільки потрібно вчителів для однієї дитини, яка повністю не бачить, скільки потрібно, щоб її обслуговували в школі звичайній? Далі. Як батькам, у яких є дитина, але проживають в 150-ти, наприклад, кілометрах від Харкова, наприклад, або в Кіровограді проживають, навчати цю дитину в звичайній школі сьогодні чи через 4 роки? Ось такі питання.

Тому я зараз кажу, що в цих школах-інтернатах, може, назву треба змінити, щоб вона не лякала нікого, але в Європі є такі заклади, де проживають діти на місцях, тому що немає можливості в батьків, які живуть в селі, возити кожен день за 200 кілометрів до такої школи, де буде така можливість навчати звичайну дитину. А проблему булінгу в нас що, вирішено вже, так?

Тому всього 4 важкі нозології, на які ми пропонуємо звернути увагу. Всі підтримують, народні депутати підтримують, Міністерство соціальної політики не підтримало наші ці пропозиції. Тому я і кажу, чому ми спочатку хочемо все зруйнувати, те, що робили до нас, а потім щось думати, щось вигадувати. Це ж є тифлопедагоги, які повинні з цією дитиною працювати, та багато всього, підручники. Ви бачили, як виглядає формула шрифтом Брайля, якась математична формула? Тільки можна казати, що ми там піклуємось про

дітей, що діти наше майбутнє, а ця категорія дітей, вона завжди на останньому якомусь місці. Тому я прошу вас дослухатись до цього і не зводити в одну купу інтернати, де проживають діти, які би могли навчатись у звичайних школах, і діти саме з важкими нозологіями на прикладі тотально незрячих дітей.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

КОЛБАСА Р.С. Шановні народні депутати, дійсно, дуже слухна пропозиція не змішувати різні типи закладів, різних дітей і причини потрапляння в ці інтернати. Спеціальні заклади, 42 тисячі дітей, які вийшли з інтернатів, показали, що, наприклад, у нас з дітей роблять дітей розумово відсталих, роблять довідку по факту тільки через те, що в них є проблема, що там сім'я в складних життєвих обставинах. Тобто щоб не робити певні послуги, не забезпечити, не знають, що робити з дітьми, краще зробити діагноз і відправити дитину. Це те, що є спеціальні заклади з вадами мови, зору... *(Шум у залі)* Ні-ні, конкретно. Я зараз скажу. Ну давайте, дивіться.. І є особи, коли ми кажемо, що тотально не бачать, заклади Міністерства соціальної політики, там, де нуль розвитку розумового, там, де вони повністю лежачі, то це інші взагалі діти.

Тому я просто хотів би сказати, що якщо ми кажемо за різні категорії дітей і різні заклади, ви ж самі сказали, що 150 кілометрів, тип закладів, то питання в іншому, в Європі є заклади і в нас, на жаль, як тип закладів вони будуть, тільки питання в тому, що в цьому законі зміниться філософія. Що таке інституційний заклад? 150 чоловік, 200, як в Радянському Союзі, або заклад до 15 дітей, де він соціалізований, де діти можуть ходити до школи. Якщо дитина не може вчитись, то послуги отримуються ось тут, на місці. І на 100 відсотків немає, мабуть, у нас в країні, де взагалі немає спеціальних

закладів. Вони будуть. Питання в тому, що чи будуть батьки їздити туди? Наприклад, в тому ж законі ми визначаємо, що якщо батьки не забирають дитину, і інституція, і інституційна форма виховання - це коли дитина більше 4 днів перебуває цілодобово в закладі, якщо батьки роками за нею не приїжджають, то, мабуть, це...

СУШКО П.М. Я вас прошу не плутати так поняття - роками. Це маніпуляція іде. Саме йде мова про те, що батько дитини, 200 кілометрів який проживає там від міста, де є така школа спеціальна, цей батько може залишити дитину на 5 днів, а на вихідні забрати її. І це нормально, і в країнах, нормальних країнах, розвинутих країнах, в європейських країнах, там в Америці навіть, такі заклади є, і це нормально.

КУЛЕБА М.М. Пане Павле, можна? Без маніпуляцій, дивіться, скільки сьогодні дітей, які тотально не бачать, в інтернатних закладах, ви знаєте? Менше 600. Із 100 тисяч менше 600, які тотально не бачать. 26 сьогодні шкіл є в Україні. Так от, в 9 регіонах таких шкіл немає взагалі. І нам сьогодні з вами треба визначитись, що має бути в кожному регіоні, яка система послуг для дітей, які тотально не бачать. Тому що дітей, які тотально не бачать і не в інтернатах, їх набагато більше. Що з ними тоді? Розумієте? Чи ми залишаємо ці 26, от у Львівській області 4 заклади взагалі з 26. Чому саме у Львівській області? Чому в Закарпатті немає, а у Львівській області їх 4? Розумієте?

І тут питання не в тому, що треба відкрити ще 26 чи 50 цих закладів. Питання в тому, як нам сьогодні, яку систему випрацювати для цих дітей, щоб ця дитина жила гідним життям у власній родині, якщо треба транспорт, мала транспорт. Тому що ми сьогодні тільки говоримо, що шрифтом Брайля треба книжки. Не тільки книжки! Якщо дитина живе в глухому селі і в неї немає доступу взагалі ні до чого, їй шрифт Брайля не допоможе. Мають бути фахівці, які з нею працюють. А от нам з вами треба визначитись, скільки

таких фахівців, яка оплата має бути гідна цим фахівцям для того, щоб ми з вами спокійно спали і знали, що ці діти, вони живуть у сім'ях і отримують належним чином ці послуги. От і все.

Ніхто не говорить про те, що треба щось закрити, говоримо про те, що треба щось створити. Бо якщо ця дитина, у якої є сім'я, направляється до закладу, а в цій сім'ї є ще двоє дітей, які добре бачать, направляються всі троє дітей в цей заклад, і страждає і ця дитина, і страждають ті двоє дітей. От це питання до нас сьогодні. Я вам не скажу, що в мене є вирішення цього питання. Але питання дискусії. Давайте сідати і планувати для системи держави, які послуги мають бути розвинуті.

СУШКО П.М. Так ви самі собі заперечуєте. Давайте спочатку вирішіть ці питання, прийміть рішення, подумайте, як ці діти дійсно повинні гідне життя мати, а потім будете закривати...

КУЛЕБА М.М. Пане Павле! Реформа до 2026 року!

СУШКО П.М. Ви що, рахуєте, що...

КУЛЕБА М.М. Зараз про спеціальні школи взагалі не йдеться.

СУШКО П.М. Йде мова.

КУЛЕБА М.М. Не йдеться!

СУШКО П.М. В цій стратегії якраз і йде мова.

КУЛЕБА М.М. В стратегії є план дій.

СУШКО П.М. Поки ми не втрутилися в це питання, вже розпочали заборону прийому в ці школи дітей для навчання.

КУЛЕБА М.М. Тотально незрячих. Скажіть, хто заборонив тотально незрячих приймати?

СУШКО П.М. Місцеві органи самоврядування.

(Шум у залі)

КУЛЕБА М.М.. Немає такого.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я вважаю, що ця дискусія буде плідною в рамках робочої групи. Значить, пане Юрію, вам заключне слово. І тут пані Тетяна дала вже проект рішення.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Якщо дозволите. Власне, так, і була пропозиція сьогодні цю дискусію не починати на комітеті, бо в мене теж є концептуальна незгода з тим, що сьогодні пропонує держава, і неважливо, чи це міністерство, чи Уповноважений з прав дитини, концептуальна помилка в баченні деінституціалізації, бо сьогодні пропонується деінституціалізація закладів, а не деінституціалізація дитини, бо наше завдання - дитині забезпечити повноцінний розвиток в сімейному оточенні. А сьогодні держава чомусь почала працювати з закладами і задачу поставлено – закрити заклади, а не захистити дитину, це я зокрема можу говорити і по прикладу, пілотному проекту в Житомирській області, але це окрема дискусія.

Саме тому я пропоную взяти дані законопроекти до роботи в комітет, створити робочу групу, звернутись відповідно до міністерств, а також інших суміжних профільних комітетів – це і освіта, і соціального захисту, охорона

здоров'я, незрозуміло, що там з будинками дитини, теж окрема історія, Уповноважених відповідно - і на наступному засіданні комітету, це через два тижні, список ми складемо... *(Шум у залі)* Я не про засідання в даному випадку, я, власне, про те, щоб затвердити персональний склад на наступному засіданні комітету з тим, щоб ще доопрацювати з точки зору можливих учасників, і в першу чергу фахівців і експертів, бо це дійсно не проста і дуже серйозна розмова, з точки зору тут навіть не питання тексту механізмів сьогодні нам треба знайти, нам треба знайти концепцію, як ця деінституціалізація, на якій концепції, з якими принципами має реалізовуватись в країні.

СУШКО П.М. Ремарка одна. Я хочу сказати ще раз, що США, наприклад, 50 років ішли до цієї реформи, а ми хочемо за 5 років це зробити. Неможливо це зробити за 5 років, тим більше, що в нас немає спільної позиції. Ще хочу сказати, що ви кажете, що не закрили, не закриваються, а вже закрили, не один заклад закрили після того, як розпочали діяти по цій стратегії.

Тому я наполягаю на тому, щоб Кабінет Міністрів вніс зміни негайно, щоб місцеві органи самоврядування зупинили цей шлях до закриття цих спецшкіл. Тому я вас прошу дуже розглянути наш запит депутатський, там 77 підписів народних депутатів України, саме з чотирьох цих важких нозологій, зупинити, призупинити цю дію. Після засідання робочої групи, де будуть всі представники: і батьки, і представники шкіл, і самі діти будуть, прийняти спільне рішення, коли в батьків і у дитини буде право вибору, де їй навчатись, і коли ми будемо розуміти, коли саме і хто буде відповідати. Бо ми можемо наприймати рішень, а хто буде створювати всі умови? І тільки після цього повернутись і внести.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, ні, все, вибачте! Тому що і так графік пішов під три чорти, тому вибачте.

Фактично ми зараз проголосуємо з вами за таке. Створити робочу групу з опрацювання проектів законів України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей (реєстр. № 3587) та про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей (реєстр. № 3587-1). Але склад робочої групи затвердити на наступному найближчому засіданні нашого комітету...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Доповнюємо тим, що персональний склад робочої групи буде затверджений на найближчому засіданні комітету і доповнюємо пропозицією Павла Миколайовича Сушка, яку він зараз озвучив.

СУШКО П.М. Про розпорядження Кабінету Міністрів і про Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки. План заходів її реалізації її першого етапу від 9 серпня 2018 року.

ПОТУРАЄВ М.Р. Єдине, що я не переконаний, що ми можемо в робочій групі розглядати документи Кабінету Міністрів. Ми ж не та гілка влади. Давайте так, у нас буде доповнюватись це рішення, якщо ви щось разом з паном Юрієм і пані Тетяною придумаете, я ж буду згоден. Ми ж зараз тільки робочу групу голосуємо.

Отже, хто за те, щоб робочу групу створити, прошу підтримати. Проти? Утримались? Немає. Одноголосне рішення.

Колеги, в розділі "Різне" щось у когось ще є?

Ірино Мирославівно, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги, хочу проінформувати, що вже підготовлені всі документи щодо створення робочої групи з питань Суспільного і зокрема ті звернення, які надійшли на наш комітет, робоча група вже готова розглянути на наступному тижні. Тому, якщо ви не заперечуєте, це комітетський тиждень, в середу, в ZOOM, на 11-ту годину зголосились всі члени комітету. Ми просимо вас приєднуватись і будемо обговорювати ті питання, які надійшли на адресу комітету, які потребують обговорення. Це теж неоднозначні питання, складні питання. Відразу скажу, що ми будемо розглядати ці питання в контексті регіонального мовлення і в контексті національної безпеки. Тому ось таке оголошення.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я вам дуже дякую за плідну роботу. На цьому засіданні комітету оголошується закритим. На наступному тижні в нас очного комітету не буде, ми працюємо в комітеті по підкомітетах, по робочих групах. Бажаю всім плідної роботи. Комітет зберемо очно на пленарному тижні.

Дякую всім, хто прийшов до нас. Дякуємо.